
Arkivsak-dok.	26/03964-1
Saksbehandler	Heidi Fedog Helliesen

Saksgang	Møtedato
Ungdomsrådet 26/27	

Utvalg for oppvekst og kultur	08.10.2026
-------------------------------	------------

Saksframlegg

Kommunalt forebyggingsprogram barn og unge - Kommunens prioritering av tilskuddet

Rådmannens forslag til vedtak/innstilling

Lindesnes kommune prioriterer å benytte tilskudd fra Kommunalt forebyggingsprogram for barn og unge til å opprettholde og videreutvikle helsestasjon- og skolehelsetjenesten i 2026 og 2027, som et ledd i kommunens arbeid med tidlig innsats, gode oppvekstsvilkår og forebygging av utenforskap blant barn og unge.

Vedlegg

Tilskuddsbrev fra Bufdir

Sak til BU behandlet 04.09.26

Helsesykepleier bemanning 2026 faste stillinger

Saken kort fortalt

Lindesnes kommune ble den 20. mai 2026 tildelt kroner 2 313 123 gjennom den nye, tverrsektorielle tilskuddsordningen "Tilskudd til kommunalt forebyggingsprogram for barn og unge 2026". Ordningen skal styrke kommunenes arbeid med å sikre gode oppvekstsvilkår og forebygge utenforskap blant barn og unge. Rådmannen anbefaler at tilskuddet benyttes til å opprettholde og videreutvikle tjenester gjennom helsestasjonen og skolehelsetjenesten.

Bakgrunn

Kommunalt forebyggingsprogram for barn og unge 2026 er en ny tverrsektoriell tilskuddsordning som skal styrke kommunenes arbeid med gode oppvekstsvilkår og forebygging av utenforskap. Ordningen ble etablert i 2026 som en oppfølging av Oppvekstmeldingen og samler flere tidligere tilskuddsordninger i én felles satsing.

Tilskuddet samlet blant annet midler som tidligere var knyttet til styrking og videreutvikling av helsestasjon- og skolehelsetjenesten. Årets tilskudd er tilsvarende tilskuddet helsestasjonen har mottatt tidligere og hva helsestasjonen har budsjettet med i budsjettet for 2026.

Målet med tilskuddsordningen er å legge til rette for gode oppvekstvilkår og forebygge at barn og unge faller utenfor. Tiltakene skal ha utsatte barn og unge som en del av målgruppen, og skal samtidig bidra til en styrket forebyggende innsats gjennom universelle tiltak rettet mot alle barn og unge.

Delmål for tilskuddsordningen:

1. Tilhørighet, deltakelse og god helse: Barn og unge har god helse og opplever tilhørighet og deltar i barnehage, utdanning, arbeidsliv, nærmiljø og fritidsaktiviteter.
2. Tidlig og helhetlig innsats: Barn, unge og deres familier med behov for hjelp fanges opp tidlig og får helhetlig, tilpasset og samordnet oppfølging gjennom kommunenes tjenester og tilbud.

Helsestasjonen- og skolehelsetjenesten er en av kommunens viktigste helsefremmende og forebyggende tjeneste for barn, unge og deres familier. Formålet med helsestasjons- og skolehelsetjenesten er å fremme psykisk og fysisk helse, fremme gode sosiale og miljømessige forhold, forebygge sykdommer og skader, utjevne sosiale helseforskjeller og forebygge, avdekke og avverge vold, overgrep og omsorgssvikt. Tjenesten skal så tidlig som mulig fange opp barn og unge og gi dem et tilbud. Innholdet i helsestasjons- og skolehelsetjenesten er nærmere regulert i «Forskrift om kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjons- og skolehelsetjenesten» <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2018-10-19-1584> og helsedirektoratets nasjonal faglige retningslinje for det helsefremmende og forebyggende arbeidet i helsestasjon, skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom <https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/helsestasjons-og-skolehelsetjenesten>

De siste årene har midler fra tilskuddsordningen «Strykning og videreutvikling av helsestasjonen- og skolehelsetjenesten» brukt midlene til følgende:

- Øke helsesykepleiere i skolene slik at det er på anbefalt bemanningsbehov
- Økt bemanning og åpningstid ved Helsestasjon for Ungdom (HFU)
- Familiestøttende arbeid på helsestasjonen
- Fysioterapeut på skolene.

Tilskuddet på kr 2 313 123 finansierer i hovedsak 1,9 årsverk helsesykepleier (1,3 årsverk til skolehelsetjenesten og HFU og 0,6 årsverk til familiestøttende) og 0,5 årsverk fysioterapeut i skole. Uten tilskuddet vil kommunen måtte redusere eller avvikle disse tiltakene fra 2027.

Barn og ungdom skal ha et lett tilgjengelig lavterskeltilbud i helsestasjon, skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom. Barn, ungdom og foreldre skal kunne henvende seg uten avtale eller henvisning. For å sikre tilgjengelighet, bør beliggenheten og åpningstid for tjenesten være hensiktsmessig for brukerne. Et hovedpoeng med skolehelsetjenesten er at den befinner seg der barn og unge er, på skolen, og fungerer som en drop-in tjenesten.

Barne- og ungdomsrådet gjennomførte en workshop hvor de ble bedt om å gi innspill på hva de mener er utfordringer for barn og unge i Lindesnes kommune, og forslag til hvordan tilskuddet kunne brukes. Svar fra BU var som følger:

- Fortsett å bruk pengene inn mot helsestasjon og helsesykepleier.
- Bruk penger utenfor sentrum, gjerne på flere steder. F.eks Bua, bibliotekene ++
- Mange har ikke råd til fritidsaktiviteter. Bruk pengene på å gjøre fritidsaktiviteter billigere, eller gratis. Hjelp til med utstyr og kontingent. Buss eller annen transport til/fra aktiviter.

Ungdomsrådet løftet fram både tilgjengelige helsetjenester og økonomiske barrierer for deltakelse i fritidsaktiviteter. Administrasjonen vurderer at kommunen allerede har etablerte støtteordninger knyttet til fritidsdeltakelse, mens tilskuddet i større grad bidrar til å sikre universelle forebyggende tjenester gjennom helsestasjon og skolehelsetjenesten.

Vurdering

Lindesnes kommune ser en økning i antall henvendelser knyttet til psykisk helse, skolefravær og behov for tverrfaglig oppfølging. Helsestasjon og skolehelsetjeneste er sentrale arenaer for å identifisere og følge opp disse utfordringene tidlig.

Det vurderes at man ved å benytte tilskuddet i helsestasjonstjenesten vil midlene kunne benyttes til forebygging og tidlig innsats. Helsestasjonen og skolehelsetjenesten er i kontakt med alle barn og unge i kommunen og tilbudet kan utvikles i den retning som innebærer at barn og unge får tilbud som de har behov for som også er i tråd med innspill fra BU.

Økonomiske konsekvenser

Tilskuddet er eksternt finansiert og medfører ingen kostnad for kommunen i tilskuddsperioden. Dersom tiltakene skal videreføres etter at tilskuddet opphører, må dette vurderes i ordinære budsjettprosesser. Fordelingen av midlene kan påvirke tjenestetilbudet.

Interesser for barn og unge

Barn og unge har bidratt i utarbeidelsen av saken og midlene benyttes til tjenester til det beste for barn og unge.

Hensyn til klima og miljø

Ikke vurdert

Hensyn til folkehelse

Folkehelsearbeid er samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, eller som beskytter mot helsetrusler, og arbeid for en jevnere fordeling av faktorer som direkte eller indirekte påvirker helsen. Helsestasjonen- og skolehelsetjenesten er en av kommunens viktigste folkehelsearenaer. Tjenesten bidrar til å fremme helse, forebygge sykdom

og avdekke utfordringer tidlig hos barn og familier. Tjenesten retter seg mot hele befolkningen i målgruppen og er derfor et sentralt virkemiddel i kommunens folkehelsearbeid.

Konklusjon

Tilskuddsordningen «Kommunalt forebyggingsprogram for barn og unge» skal styrke kommunenes arbeid med å sikre gode oppvekstsvilkår og forebygge utenforskap blant barn og unge. Dette korresponderer godt med helsestasjonen og skolehelsetjenestens formål.

Rådmannen anbefaler at Lindesnes kommune prioriterer å benytte tilskudd fra Kommunalt forebyggingsprogram for barn og unge til å opprettholde og videreutvikle helsestasjon- og skolehelsetjenesten i 2026 og 2027, som et ledd i kommunens arbeid med tidlig innsats, gode oppvekstsvilkår og forebygging av utenforskap blant barn og unge.